

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Håvard Haugnes, 62 55 10 57

Svar på omgjøringsbegjæring - Reguleringsplan for Knausvola hyttegrend

Statsforvalteren i Innlandet viser til omgjøringsbegjæring fra adv. Johnsrud & Co, datert 30.05.2022, samt supplerende brev datert 23.06.2022.

Saken gjelder

Omgjøringsbegjæringen er sendt inn på vegne av Arne Haugli og Einar Kroken, som er forslagsstillere for reguleringsplanen for Knausvola hyttegrend. Klagerne mener vår klageavgjørelse, der vi opphevet reguleringsplanen, er ugyldig. De ber om at vi omgjør vår avgjørelse og stadfester kommunens vedtak. Kravet begrunnes i hovedsak med at de mener saken var tilstrekkelig opplyst og at overordnede planer ikke er til hinder for at kommunen regulerer slik de har gjort.

Statsforvalteren viser for øvrig til brevene i sin helhet og sakens dokumenter, som vi legger til grunn at partene er godt kjent med.

Omgjøringskompetansen

Iht. forvaltningsloven § 35, kan et forvaltningsorgan omgjøre sitt eget eller underordnet organ sitt vedtak, på nærmere vilkår. De aktuelle vilkårene er:

- a) endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser eller
- b) underretning om vedtaket ikke er kommet fram til vedkommende og vedtaket heller ikke er offentlig kunngjort, eller
- c) vedtaket må anses ugyldig.

Alle parter er underrettet om vedtaket og en omgjøring vil være til skade for hytteeierne som klaget på reguleringsplanen. I denne saken er det derfor bokstav c som kan være aktuell – at vedtaket må anses ugyldig. Om forvaltningen kommer til at vedtaket er ugyldig, har man likevel ingen ubetinget plikt til å omgjøre vedtaket. Avgjørelsen vil bero på en helhetsvurdering, hvor det blant annet må tas hensyn til feilens art, tidsmomentet, skyld og innrettelse, jf. KDDs avgjørelse av 06.06.2019 (Frøya vindkraftpark).

Statsforvalterens vurdering av saken

Statsforvalteren har gjennomgått saken og vurdert den i lys av omgjøringsbegjæringen. Vi har ikke funnet grunnlag for å omgjøre vedtaket. I det følgende vil vi svare på innvendingene fra omgjøringsbegjæringen og gi utfyllende redegjørelser for de vurderingene som ligger til grunn for vår klageavgjørelse.

Opplysning av saken

Klagerne mener at kommunen har hatt et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for reguleringen. I omgjøringsbegjæringen er det sendt inn dokumentasjon om villreinens tilstedeværelse i området, herunder NINA Rapport 528a «Villreinen i Forollhogna» (2010) som klagerne mener ligger til grunn for planforslaget. Klagerne imøtegår påstandene fra flere av høringsmerknadene. I tillegg er det lagt ved tre brev til høringspartene, der de utfordres til å underbygge sine påstander.

Statsforvalteren registrerer at klagerne har utredet nærmere deler av kunnskapsgrunnlaget som er kjent. Etter vårt syn viser omgjøringsbegjæringen likevel ikke at saken hos kommunen var tilstrekkelig opplyst. Ved overprøving av reguleringsplaner må vi ta utgangspunkt i sakens dokumenter. Det er dette som er beslutningsgrunnlaget for kommunestyret og det som er tilgjengelig for alle berørte. I hovedsak er det planbeskrivelsen og kommunedirektørens saksframlegg, med vedlegg, som utgjør saksutredningen. Som vi skriver på s. 3 i vårt vedtak, mener vi at saken ikke er tilstrekkelig opplyst:

«I høringsrunden har det innkommet omfattende merknader som gjelder villrein, fra sektormyndigheter, hytteeiere og berørte organisasjoner og foreninger. Merknadene inneholder mye informasjon og opplysninger som ikke samsvarer med forutsetningene i planbeskrivelsen. [...] Flere av høringspartene etterspør grundigere utredninger av kunnskapsgrunnlaget og vurderinger av konsekvensene ved foreslått regulering.

Etter Statsforvalterens syn viser saksdokumentene at hensynet til villrein er et sentralt tema, som må utredes godt. I denne saken er det flere forhold som tilsier at det er nødvendig med bedre utredninger før vedtak kan fattes. Merknadene bringer fram opplysninger som ikke er redegjort for og til dels avvikende opplysninger om de faktiske forhold. [...] Etter vårt syn har kommunen ikke konstatert hvilket kunnskapsgrunnlag som legges til grunn for vedtaket.»

Vi er kjent med at kommunen har bygget på forutsetningene i NINA rapport 528a. Dette har de informert om i avklaringsmøte med oss 14.12.2021. De har også tatt i betraktning beitegjerdene som er satt opp, selv om dette ikke er utredet i særlig grad i saksdokumentene. Kommunedirektøren signaliserer i saksframlegget (s. 21) at det er forhold som er uavklart og at det nok kan diskuteres om saken er tilstrekkelig utredet. Han sier bl.a. at det kan det være behov for bedre kunnskap om hvor reinen trekker.

Flere av høringsmerknadene indikerer at villreinens tilstedeværelse og bruk av området er mer omfattende enn det planbeskrivelsen legger til grunn. Etter vårt syn, kan ikke merknadene uten videre avfeies som uriktige eller ikke relevante. Slik vi ser det gir de kommunen en oppfordring til å innhente oppdatert kunnskap om villreinens faktiske bruk av området. Det være seg å undersøke opplysninger i merknadene, innhente data fra pågående kartleggingsarbeid¹ eller foreta utredninger

---

¹ Norsk Villreinsenter mfl.: «Kunnskapsgrunnlaget for delnorm 3 i Forollhogna», publisert 15.12.2021

basert på lokalkunnskap. Det må innhentes kunnskap om hvor reinen trekker, særlig i lys av de nyere beitegjerdene og en må utrede de mulige virkningene utbyggingen kan få for villreinen.

For å ha et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag må kommunen aktivt utrede og ta stilling til hvilket faktisk grunnlag man legger til grunn. Dette må fremkomme av saksdokumentene. I denne saken er planbeskrivelsen i liten grad utfylt etter høringsrunden. Saksframlegget viser heller ikke hvilke undersøkelser som er gjort eller klargjør hva som er riktig å bygge på. I en sak som dette, hvor et vesentlig forhold gjelder naturmangfoldet (villrein), må kommunen bygge på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Her gjelder et føre-var-prinsipp for å unngå mulig skade for villreinen, jf. nml. § 9. Uten at saken er tilstrekkelig utredet, vil kommunen ikke kunne vurdere de konkrete virkningene av reguleringen eller fastsette eventuelle avbøtende tiltak i planen.

Statsforvalteren vurderer at de manglende utredningene gjelder forhold av betydning for saken. Vi fastholder derfor at saken ikke var tilstrekkelig opplyst og at dette er en feil som kan ha virket bestemmende på reguleringsplanens innhold. Kommunens planvedtak er derfor ugyldig.

Ang. kommuneplan, regional plan og konsekvensutredning

Statsforvalteren vurderer det fortsatt slik at reguleringsplanen bryter med «hovedtrekk og rammer» i kommuneplanen,² jf. pbl. § 12-3. Reguleringen åpner for en dobling av antall hytter og et vesentlig annet utbyggingsmønster. Etter vårt syn er kommunestyret ikke avskåret fra å vedta en reguleringsplan som avviker vesentlig fra kommuneplanen. Pbl. § 12-3 setter ikke noen begrensning i kommunestyrets kompetanse. Det vesentlige er imidlertid at de må sørge for en ekstra grundig prosess, bl.a. fordi virkningene av utbyggingen ikke er konsekvensutredet i de eldre planene.³ Som vi skriver på s. 5 i vårt vedtak, vurderer vi at planen *kan* få «vesentlige virkninger for miljø», jf. pbl. § 4-2 jf. KU-forskriften §§ 6 og 10. Det er derfor krav om konsekvensutredning før man kan regulere for denne utbyggingen.

Vi vurderer videre at reguleringsplanen ikke følger opp regional plan for Forollhogna. Forutsetningene i den regionale planen er at utbygging og fortetting i utgangspunktet er forbudt, men kan utredes helhetlig gjennom en kommuneplanprosess. Det forutsettes også at «villrein og viktige trekkområder ivaretas», jf. pkt. 14 bokstav d. Vår vurdering er at den vedtatte reguleringen følger en fremgangsmåte som ikke ivaretar det helhetlige perspektivet for utvikling i randsonen. Vi mener planen heller ikke kan sies å ivareta villreinen, når det ikke er gjennomført konsekvensutredning. Kommunen har ikke vurdert de faktiske virkningene og kan da heller ikke vedta eventuelle avbøtende tiltak.

Regionale planer skal «legges til grunn» for kommunal virksomhet, jf. pbl. § 8-2. Dette innebærer at de i stor grad er retningsgivende for kommunens planarbeid. Vi er imidlertid enig med klager i at avvik fra den regionale planen i seg selv, ikke er til hinder for å regulere på annen måte.

I klageavgjørelsen har vi skrevet at kommunen «ikke kan godkjenne planen slik den er foreslått, før rullering av kommuneplanen». Uttalelsen er begrunnet i at reguleringsplanen avviker fra vesentlige forutsetninger i den regionale planen. Videre skal kommunens planlegging både hensynta miljøet, fremme helhet og sørge for samordning av interesser i større sammenheng, jf. lovens formålsbestemmelser (§§ 1-1 og 3-1). Statsforvalteren vil presisere at vi ikke kan utelukke at det er mulig å vedta utbygging/fortetting, uten å gå veien om kommuneplan. Dette må i så fall skje som følge av en konsekvensutredning, slik at man kjenner utbyggingens konkrete virkninger.

² Her avsatt som «eksisterende reguleringsplan skal gjelde uendret»

³ Se Sivilombudets sak 2017/1921

Prosesen må også baseres på en helhetlig vurdering av lokalisering og omfang, samt sikre at villreinen ivaretas.

Vi opprettholder etter dette våre vurderinger knyttet til overordnede planer og konsekvensutredning.

Statsforvalterens konklusjon

Etter en fornyet vurdering, finner ikke Statsforvalteren grunn til å omgjøre avgjørelsen om å oppheve reguleringsplanen for Knausvola hyttegrend. Vi finner ikke at vårt vedtak lider av feil som gjør det ugyldig. Vi har merket oss klagerens innvendinger, men finner ikke grunn til å gjøre om klageavgjørelsen.

Beslutningen om å ikke omgjøre, er ikke et enkeltvedtak og kan ikke påklages, da forvaltningslovens regler om klage kun gjelder enkeltvedtak, jf. fvl. § 28, jf. § 3.

Med hilsen

Anne Kathrine Fossum (e.f.)
kommunal- og samordningsdirektør

Jo Bjørner Haugen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

TOLGA KOMMUNE

Brugata 38

2540

TOLGA

Mottakerliste:

Arne Haugli

Røsliveien 110

2542

VINGELEN

Einar Kroken

Røsliveien 53

2542

VINGELEN

ADVOKATFIRMAET JOHNSRUD & CO AS

Postboks 194

2302

HAMAR